

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

HR-enheten

Fagopplæring i Trondheim kommune

Introduksjonshefte for enheter og veiledere
til lærlinger og andre kandidater i fagopplæring

Den vise
veileder
fører meg ikke
inn i sitt eget
visdoms hus,
men leder meg
til min egen
klokskaps
dørterskel.

Kahlil Gibran

INNHOLD

Til enheten	4
Til veileder	5
Retningslinjer for fagopplæring i Trondheim kommune	5
Læretiden	6
Ulike læreløp	7
Praksiselever - fremtidens fagarbeidere	7
Hvem har ansvar for hva i fagopplæring?	8
Samlinger	10
OLKWEB	11
Nettadresser	12
Hvor ligger hva?	12
Veiviser'n - ressursiden for alle veiledere	13
Mottaksrutiner	14
Kontaktinformasjon	15

Til enheten

Takk for at dere tar på dere oppgaven med å lære opp og rekruttere fagarbeidere til Trondheim kommune. Dere går nå en spennende og utfordrende tid i møte sammen med kandidaten. Enheten din er en viktig bidragsyter i utdanningen av en ny generasjons yrkesutøvere! Vi på Avdeling for fagopplæring vil samarbeide og bistå dere med denne oppgaven.

Dette heftet er et supplement til den mer utfyllende informasjonen som ligger på intranett. Det kan være greit å la informasjonsheftet ligge i lunsj-/pauserom slik at flere kan gjøre seg kjent med innholdet. **Alle ved enheten har opplærings- og veiledningsansvar for kandidaten som er i opplæring.**

Med denne korte introduksjonen til fagopplæring ønsker vi å forberede dere til ta imot lærlinger og andre kandidater i opplæring. Det er viktig for alle parter at alle får en god start på læretida. For mange er dette det første møtet med yrkeslivet. Et godt mottak og trygge rammer er en viktig del av dette (se s. 14).

I tillegg til dette introduksjonsheftet og informasjon på intranett, må alle som skal være veiledere til kandidater i opplæring, delta på kommunens eget veilederkurs.

Lykke til med oppstarten!

Til veileder

Takk for at du vil ta på deg oppgaven med å være veileder. Som fagperson er du viktig for kandidatens utvikling. Den gode jobben du gjør hver dag, skal du lære bort og videreutvikle i samarbeid med kandidaten! Som veileder har du gode støttespillere i kolleger og fra oss ved Avdeling for fagopplæring. Sammen skal vi bidra til kvalitet i fagopplæringa for den enkelte kandidaten. Kandidatene vil komme inn og se ting med andre øyne og vil med dette være med på å videreutvikle tjenestene.

Retningslinjer for fagopplæring i Trondheim kommune

Lærlingordningen styres av Lov om grunnskolen og *den vidaregående opplæringa (Opplæringslova)*. I tillegg har Trondheim kommune retningslinjer for fagopplæring. Disse retningslinjene må alle enheter som har kandidater i opplæring følge til enhver tid, og det er viktig at du som veileder leser gjennom dem.

På Trondheim kommunes intranett - Kvaliteket finner du *Retningslinjer for fagopplæring*. Der finner du også informasjon om for eksempel lønn, ferie, fravær og lignende.

Den enkelte enhetsleder eller avdelingsleder har oppfølgingsansvar for kandidater på sin enhet på lik linje med andre ansatte i forhold til f. eks. arbeidsmiljø, HMS, sykefraværsoppfølging og lignende. Personalforvaltningens retningslinjer gjelder også lærlinger og andre kandidater i opplæring.

Læretiden

Trondheim kommune er i dag godkjent som lærebedrift i 15 ulike fag. Totalt har kommunen ca. 350 lærlinger fordelt på 1. års- og 2. årslærlinger. I tillegg har vi andre kandidater som går i ulike læreløp.

Alle som ønsker seg læreplass i Trondheim kommune må søke til Avdeling for fagopplæring. Vi er en del av HR-enheten.

Alle kandidater i opplæring får en kontaktperson fra Avdeling for fagopplæring som følger opp faglig utvikling og planlegging av læretiden. Opplæring finner sted ved ulike enheter i kommunen.

Alle kandidater har ulike forutsetninger. Det vil være individuelle forskjeller gjennom hele læreløpet og alle har krav på tilpasset opplæring. Kandidatens fagkompetanse og selvstendighet vil øke gradvis i læretiden. Læretiden innebærer både en opplæringsdel og en verdiskapningsdel.

Trøndelag fylkeskommune har ansvar for videregående opplæring og er en viktig samarbeidspartner for Avdeling for fagopplæring (se illustrasjon s. 8-9).

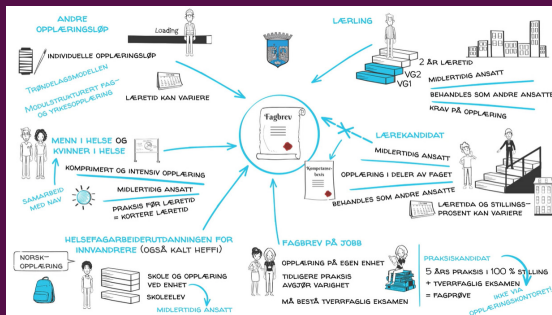
Ulike læreløp

Det finnes ulike måter å bli fagarbeider på. Den mest vanlige modellen er et fireårig utdanningsløp med to år i skole og to år i bedrift. Fagopplæringen i Norge er i endring, og i Trondheim kommune har vi lagt til rette for mange veier til fagbrev. Vi har både komprimerte og utvidede løp. Informasjon om den enkelte kandidat og opplæringsløp vil bli gitt før en kandidat starter.

Ansatte i Trondheim kommune med lang og variert praksis kan ta fagbrev gjennom fagbrev på jobb eller praksiskandidatordningen. Mer info finnes på intranett.

Se animasjon om ulike læreløp:

Praksiselever

- fremtidens fagarbeidere

På skolen (vg1 og vg2) har elevene programfag knyttet til yrket. Felles for alle yrkesfag er programfaget Yrkesfaglig fordypning (YFF). I faget YFF har de praksis innenfor yrket. De som går vg1 har sin første praksis før de har valgt retning videre. Dette er ofte deres første møte med yrket og arbeidslivet. Her dannes grunnlaget for videre motivasjon for yrket. **Ta derfor godt imot elever som kommer i praksis hos dere.** Læringer kan også ha stor glede og utbytte av å få noe ansvar for opplæringen av praksiselever fra YFF.

Hvem har ansvar for hva i fagopplæring?

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trøndelag fylkeskommune (TRFK)

Fylkeskommunen har ansvar for videregående opplæring, som opplæring i bedrift er en del av. TRFK godkjenner lærekontrakter og læretid, og har ansvar for prøvenemnda og gjennomføring av fagprøver.

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Trondheim kommune

HR-enheten, Avdeling for fagopplæring
Har ansvar for faglig og administrativ oppfølging av kandidatene og læretid fra start til slutt.

Dette innebærer:

- Tilsetting; arbeidsavtale og lærekontrakt.
- Oppfølging av læresteder og kandidater i opplæring.

Elev- og lærlingombud

Trøndelag fylkeskommune har et eget elev- og lærlingombud som bistår i spørsmål om rettigheter og plikter gjennom læretida.

Tilsyns- representant

I følge Opplæringsloven har alle lærlinger og lære kandidater krav på en tilsynsrepresentant som skal se til at opplæringen foregår på riktig måte. Tilsynsrepresentantens navn står i lærekontrakten.

Lærling og andre kandidater	• Er ansatt på lik linje med andre ansatte. • Skal være en god kollega. • Skal følge arbeidslivets plikter og rettigheter. • Har en nysgjerrig holdning for å lære nye ting.	• Dokumenterer måloppnåelse og arbeidsoppdrag i OLKWEB. • Deltar aktivt i refleksjonsgruppen. • Deltar aktivt på fagdager i regi av Avdeling for fagopplæring.
Veileder	• Sørger for godt mottak og inkludering i arbeidsmiljøet. • Leder og legger til rette for læresituasjoner som øker selvstendigheten og ansvarsfølelsen. • Gir veiledning i det daglige arbeidet, i tillegg til minimum 1 time avtalt veiledning hver 14. dag. • Gir kandidaten skriftlige tilbakemeldinger på dokumentasjon og måloppnåelse i OLKWEB.	• Gir kandidaten regelmessig tilbakemelding og framovermelding på faglig og personlig utvikling gjennom læretida. • Utarbeider intern plan for opplæring sammen med kandidaten, og gir halvårsvurdering med tilhørende halvårssamtale en gang hvert halvår.
Enhetsleder/ avdelingsleder	• Skafter gode, motiverte veiledere i god tid før kandidaten ankommer. • Informerer hele personalet om at enheten/bedriften får kandidaten, og hva dette innebærer. • Legger til rette for at veileder kan gjennomføre 1 time. veiledning hver 14. dag, og i tillegg la veileder ha 1 time hver 14. dag til forarbeid/etterarbeid i forbindelse med veiledning.	• Gir veiledere anledning til å delta på veilederkurs og fagdager. • Legger til rette for at veileder og kandidat jobber nok sammen for å kunne gi god veiledning og opplæring i hverdagen. • Personaleoppfølging på samme måte som andre ansatte, for eksempel i forbindelse med sykefraværsoppfølging.
Kontaktperson ved Avdeling for fagopplæring	• Sørger for faglig leder for kandidaten. I helse- og oppvekstfag, service- og administrasjonsfaget og mediedesign er kontaktperson ved Avdeling for fagopplæring også faglige leder. I andre fag vil faglig leder være tilknyttet enheten hvor kandidaten jobber. • Følger opp kandidaten med ulike treffpunkt i løpet av læretida.	• Legger til rette for et helhetlig læreløp i samarbeid med kandidaten. • Bistår kandidaten og veileder i opplæringen ved behov. • Organiserer og kvalitetssikrer fagopplæringen i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune. • Melder kandidaten opp til fagprøve mot slutten av læretida.

Samlinger

I august arrangerer Avdeling for fagopplæring en felles oppstartssamling for førsteårs læringer og lærekandidater i alle fag. I tillegg vil vi kalle inn til andre samlinger og fagdager i løpet av året. Samlingene kan foregå på enhet eller i egnede møtelokaler. Dette varierer litt fra fag til fag.

Kandidater i barne- og ungdomsarbeiderfaget og helsearbeiderfaget vil bli innkalt til minst en fagdag pr. halvår. Målet er å få faglig påfyll og treffe andre i opplæring. Fagdagene annonseres i OLKWEB og vil foregå digitalt eller med fysisk oppmøte. Kandidaten må søke enheten om permisjon med lønn for fagdager.

OLKWEB

Fagopplæringen i Trondheim kommune skal dokumenteres i en nettbasert opplæringsbok som heter OLKWEB (forkortelse for Opplæringskontor Web).

I opplæringsboka skal kandidatene jobbe med kompetansemål/arbeidsoppdrag ved å skrive, dokumentere og reflektere hva de har gjort i praksis (skrive, tegne, bilder, planleggingsskjema eller lignende). Gjennom dette arbeidet viser de at de forstår sammenheng mellom teori og praksis.

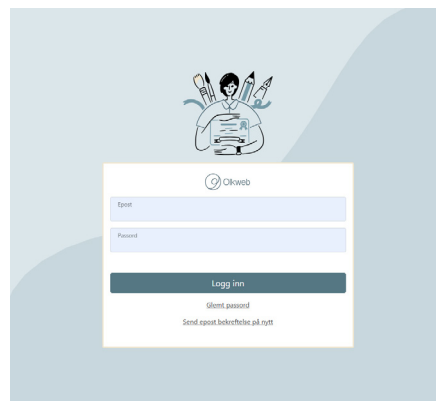
Her skal de også løse oppgaver som de skal planlegge, gjennomføre og vurdere. Veileder vil få tilgang til dette nettstedet og skal gi kandidaten skriftlige tilbakemeldinger.

Den nettbaserte opplæringsboka brukes også til å gi veilederen og kandidaten beskjeder og innkalling til møter og kurs m.m.

Ny versjon av OLKWEB ble lansert i slutten av mai 2025.

[Bruksanvisninger er tilgjengelig på ressurscenteret.](#)

Innloggingssiden til OLKWEB ser slik ut:

Når du blir lagt inn som ny veileder vil du få tilsendt en e-post med velkomstmelding hvor påloggingsinformasjon og passord står.

→ <http://v4.olkweb.no>

Nettadresser

Trondheim kommune ønsker at det brukes nettbaserte informasjonskilder i læretida. Under finner du aktuelle nettadresser.

Læreplaner Vg3 og prinsipper for opplæring

<http://udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>

Aktuelle lovverk

For eksempel Opplæringslova
og andre aktuelle lovverk

<http://www.lovdatab.no>

Kompetanseplattformer

<http://ndla.no>

Informasjon om utdanning

<http://vilbli.no>

<http://utdanning.no>

Hvor ligger hva?

INTRANETT

Læringer i
kommunen

- Forpliktelser
- Retningslinjer for fagopplæring
- Mottaksrutiner
- Veilederkurs (KS Læring)**

OLKWEB

Kandidatens
profil

- Halvårsplan
- Kommentere dokumentasjon
- Lage og vurdere oppgaver
- Halvårsvurdering og halvårssamtale

OLKWEB

Aktiviteter

- Lærlingbesøk*
- Fagdag for kandidaten*
(gjelder kun kandidaten!)
- Fagdag for veiledere**
(kurs)

*Opplæringskonsulent melder på

**Egenpåmelding

Veiviser'n - ressurs siden for alle veiledere

Veiviser'n er en ressurs side for veiledere til lærlinger og andre kandidater i Trondheim kommune. Her kan veiledere finne mye av det de trenger til veiledning, tips og triks til veilederrollen og hjelpemidler. Nettsiden kan også være nyttig for ledere.

Eksempler:

- Elementer fra veilederkursene, for en liten oppfriskning
- Skjema for veiledningsamtaler og minifagprøven
- Tips og råd når kandidaten trenger ekstra tilrettelegging
- Tips og hjelpemidler når enheten har flerspråklige kandidater
- Siste nytt om fagopplæring

[Veiviser'n finner du her!](#)

Mottaksrutiner

Alle i fagopplæring i Trondheim kommune skal få en god og tilsvarende lik mottakelse ved oppstart på ny lære plass. Under kan du se hva kandidaten skal ha informasjon om og innføring i den første tiden.

Når	Mottaksrutiner	Sett kryss
De første dagene:	• Presentasjon og omvisning på arbeidsplassen	
	• Samtale om gjensidige forventinger og kandidatens plikter og rettigheter: arbeidsreglement, arbeidstid, fraværsrutiner, permisjonsbestemmelser, ferieordning, lønn, etiske retningslinjer, HMS og AKAN arbeid.	
	• Politiattest er levert	
	• Egenerklæringsskjema BCG og MRSA (der det kreves)	
	• Taushetserklæring og etiske retningslinjer er gjennomgått og underskrevet	
	• Brukerident til TK-nett er opprettet	
De første ukene:	• Opplæring og tilgang til HR-Portalen	
	• Opplæring og tilgang til GAT (helsefag)	
	• Opplæring og tilgang til Gerica (helsefag/aktivitør)	
	• Laget plan for veiledning minimum 1 time pr. 14. dag sammen med veileder	
	• Laget plan for dokumentering/arbeid med opplæringsbok minst 2 timer hver 14.dag	
	• Plan for veiledning og dokumentering er videreformidlet til enhets- / avdelingsleder	
	• Blitt tildelt ansatteplan av nærmeste leder på lik linje med andre nytilsatte	

Kontaktinformasjon

HR-enheten, Avdeling for fagopplæring tilsetter og følger opp lærlinger og andre kandidater som ønsker fagbrev. Ta kontakt dersom du har spørsmål om fagopplæring. Nedenfor finner du lenke til kontaktinfo til hver enkelt opplæringskonsulent.

Sentralbord: **72 54 00 00**

E-post: fagopplaring.hr-enheten@trondheim.kommune.no

Vi som jobber på Avdeling for fagopplæring er tilgjengelige for henvendelser via e-post og telefon. Skann QR-koden eller klikk på bilde for å finne kontaktinfo til ansatte ved avdelingen.

Trondheim kommune
HR-enheten
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

www.facebook.com/mangemuligheter

www.fagopplaring.no

[tkfagopplaring](https://www.snapchat.com/add/tkfagopplaring)

[@fagopplaering](https://www.tiktok.com/@fagopplaering)